

"THE ZGODA"

Official Organ of the
POLISH NATIONAL ALLIANCE
of the U. S. of N. A.

WEEKLY EDITION

The only Polish Newspaper
in America that Circulates ex-
tensively in every State of the
Union

1406-1408 W. Division Str.
CHICAGO, ILL.

"ZGODA"

Organ Związku Narodowego
Polskiego w St. Zjedn.

WYDANIE TYGODNIOWE

Stuży Polakom Wychodźtwa
szczerze i szczerze we wszyst-
kich sprawach naród polski ob-
chodzących.

1406-1408 W. Division Ul
Wicker Park Station.
CHICAGO, ILL.

Entered as second-class matter November 8, 1911 at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of July 16, 1894.

No. 4. (Wydanie dla kobiet) Chicago, Ill., 23-go Stycznia (January) 1913. (Women's Edition) Rok (Vol.) 32.

NASZ PROGRAM.

I.

Zaledwie kilka już tylko tygodni dzieli nas od przyszłego Zjazdu Kobiet Z. N. P., na którym obrany zostanie nowy zarząd Wydziału Kobiet Z. N. P. i omówioną spora ilość spraw, dotyczących przeprowadzenia nowych uchwał na najbliższym sejmie związkowym. Czas najwyższy, by kwestyę nadchodzącego Zjazdu Kobiet wziąć pod uwagę i na posiedzeniach grup związkowych żeńskich ją przedstawić i dobrze się nad różnymi rzeczami zastanowić.

W pierwszym rzędzie, prezeski grup przedstawić i wytłumaczyć winny członkiniom, jak ważną i doniosłą rzeczą jest każdy Zjazd Kobiet i położyć nacisk na to, iżby siostry związkowe głosowały tak, by Zarząd Wydziału Kobiet składał się z osób światłych, rozumnych i uczciwych, osób oddanych sercem całym i duszą sprawom związkowym, osób chętnych do wzniosłej i szlachetnej pracy na niwie narodowej polskiej.

Osią prac wszelkich w grupach związkowych żeńskich winien być zarząd Wydziału Kobiet Z. N. P. On to, zarząd, winien być niejako słońcem, któreby opromieniało ogół sióstr związkowych naszych i zagrzewało ich do zbożnej pracy dla dobra własnego i Ojczyzny; słońcem, któreby rozświetlało nasze drogi i prowadziło nas hen! w górę, w krainę ideałów narodowych, ideałów ogólnych poniekąd. Grupy związkowe żeńskie patrzeć winny na tenże zarząd Wydz. Kobiet jako na swego Wodza i Mistra i Przewodnika we wszelkiej ideowej i ogólnej pracy związkowej; grupy związkowe żeńskie patrzeć winny na tenże zarząd jako na wzór doskonały i piękny, z któregoby dobry przykład poświęcenia się dla Ojczyzny i zaparcia się własnych ambicji brać mogły; grupy związkowe żeńskie do tegoż zarządu zwracać się winny we wszystkim z zaufaniem i z tem przekonaniem, że znajdując w nim wszelką potrzebną pomoc i radę w danym wypadku. — A aby od tegoż Zarządu Wydziału Kobiet można się było spodziewać tych i innych jeszcze rzeczy, należy nam baczną zwrócić uwagę na to, jakie osoby w skład tego zarządu wchodzić będą dzięki w borowi naszych delegatek związkowych, zebranych na przyszłym Zjeździe Wydziału Kobiet, jaki odbędzie się w dniu 23-go marca b. r. w So. Chicago, Ill.

Dla informacji zaznacza się, iż delegatką na Zjazd Wydziału Kobiet Z. N. P. może być każda dobrze stojąca członkini Związku Narodowego Polskiego — tak ubezpieczona, jak i nieubezpieczona, która już spełnia rok jeden należy do Z. N. P., a sześć miesięcy do grupy, którą ma reprezentować. Delegatkami nie mogą być urzędniczki innych organizacyi.

Każda grupa żeńska ma prawo wybrać jedną delegatkę na każde dziesięć dobrze stojących członkiń i obowiązana jest zaopatrzyć

swe delegatki w mandaty podpisane przez zarząd grupy z przyłożoną pieczęcią.

Na Zjeździe Kobiet w Marcu obrany zostanie Zarząd Wydziału Kobiet Z. N. P. składający się z prezeski, wice-prezeski, sekretarki, kasyerki i dziesięciu dyrektorek — w skład zarządu Wydziału Kobiet Z. N. P. wejść mogą tylko członkinie ubezpieczone, które należą conajmniej rok jeden do Związku Narodowego Polskiego.

Zjazd Kobiet Z. N. P. wyznacza pensyę dla prezeski, sekretarki i kasyerki Wydziału Kobiet. Uchwałę tę zatwierdza Zarząd Centralny Z. N. P.

A teraz, pomówmy o programie pracy Wydziału Kobiet Z. N. P. — Regulamin tegoż Wydziału opiewa, iż głównym celem Wydziału Kobiet Z. N. P. jest: zorganizować wszystkie Polki na całym obszarze Stanów Zjednoczonych w żeńskie grupy pod jeden sztandar Związku Narodowego Polskiego. Jakaż wielka i doniosła praca!... Czy zdajemy sobie z tego sprawę my, siostry związkowe — delegatki na przyszły zjazd Kobiet Z. N. P.? Czy rozumiemy doniosłość stosownego wyboru urzędniczek do Wydziału Kobiet na tymże Zjeździe? Zaiste! światłych i roztropnych potrzeba nam osób u steru, by cel ten pierwszy Wydziału osiągnąć, by pierwszorzędne to zadanie wypełnić, by skutecznie dla dobra Związku Narodowego Polskiego pracować. Mając w pamięci 10-ty paragraf ostatniego Regulaminu Wydziału Kobiet Z. N. P., który właśnie w streszczeniu cel ten zaznacza, delegatki na przyszły Zjazd Kobiet Z. N. P. obmyśleć winny środki, sposoby i drogi ku dopięciu tego celu wiodące i też na Zjeździe ogółowi delegatek przedstawić — bo, zadaniem delegatek być winna współpraca z Zarządem Wydziału Kobiet Z. N. P. i współpraca z ogółem sióstr związkowych i wszystkich w Z. N. P. wogóle. Cele nasze to po większej części idealne — część finansową, część materyalną w większej mierze wzięli na siebie mężczyźni w Z. N. P. — nam powierzono w większej mierze tę "najlepszą część" — pracę idealną w Związku. O! chciejmy kochane siostry związkowe, zrozumieć wielkość postannictwa naszego w organizacyi naszej!... Obce organizacye, organizacye inne, nam pokrewne i polskie, zarzucają nam tak często, żeśmy — kobiety w Związku Narodowym Polskim — w organizacyi naszej zerem, że nie mamy swobody działania, że nie możemy nic dobrego same z siebie uczynić i t. d. i t. d. Pokażmy, że tak nie jest! Złożmy dowód naszej swobody działania, naszych dobrych chęci i dobrej woli! Przekonajmy nieżyczliwych nam, że nie jesteśmy bynajmniej zerem w organizacyi naszej, ale częścią najszlachetniejszą i najlepszą tejże — podnieśmy Z. N. P. z punktu idealnego, w kierunku tym właśnie, w którym nam pracować w głównej mierze powierzono i pozwolono.

Dalszy paragraf ostatniego Regulaminu Wydziału Kobiet Z. N. P. brzmi: "Działwę polską nauczać języka polskiego i w tym celu łącznie z gminami zakładać szkółki wakacyjne i sobotnie we wszystkich osadach polskich".

Dotychczas szkółki wakacyjne i sobotnie prowadzone pod egidą Wydziału Kobiet Z. N. P. istnieją tylko w Chicago. Powyższy paragraf opiewa, iż zadaniem Wydziału jest: zakładać je we wszystkich osadach polskich. Zrozumiałem jest, że ani Wydział, ani żadna z poszczególnych członkiń tegoż nie jest w stanie wyjeżdżać na prowincyę w celu zakładania i kontrolowania takich szkółek wakacyjnych i sobotnich. Na Zjeździe jednak omówić będzie można dokładnie tę sprawę i wynaleść środki i sposoby po temu, by paragraf ten Regulaminu Wydziału Kobiet Z. N. P. można było wypełnić, słowo w czyn zamienić. W mojem przekonaniu, grupy związkowe żeńskie, lub też gminy grup winny na siebie wziąć obowiązek utrzymania takiej szkółki wakacyjnej czy sobotniej w swej miejscowości czy też dzielnicy i kosztu utrzymania tejże ponosić. Wydział Kobiet w Chicago zadawalniająco spełni swój obowiązek w tym kierunku i odnośnie do tego paragrafu jeżeli szczerze i wiernie spieszyć będzie z pomocą moralną danej grupie czy gminie przy zakładaniu i podczas prowadzenia szkółek. Dana grupa czy gmina wybrać powinna ze swego łona tak zwany komitet szkolny, składający się z odpowiednich osób, któryby zajął się tak założeniem szkółki jak i baczył nad jej rozwojem i postępem. Tenże Komitet Szkolny winien pozostawać w ścisłej styczności z Centralnym Komit. Szkolnym z łona Wydziału w Chicago, do tegoż Komitetu Centralnego zwracać się o pomoc moralną, rady, wskazówki, informacye i t. d. i t. d. — Szkółki sobotnie i wakacyjne, o ile one staną na wysokości swego zadania, będą kiedyś ważnym czynnikiem narodowym dla nas tu na wychodźtwie i pozbawiać się myśli przeprowadzenia paragrafu o szkólkach co do litery — nie powinniśmy. Należy nam tylko starać się o to, by szkółki te spełniały swe zadanie, by stanęły na szczycie swej doskonałości i pracować! — pracować! — usilnie i wytrwale pracować!!!

Miejsca niedługo zabraknie — przestane dziś na tem. W następnym numerze Zgody postaram się omówić dalszą część programu pracy naszej i kwestyi, jakie okażą się na czasie wobec zbliżającego się Zjazdu Kobiet Z. N. P.

Poza tem serdecznie i usilnie proszę Szan. Siostry Związkowe o swą osobistą opinię i zdanie w różnych kwestyach dotyczących programu naszej pracy.

Oto, siostry związkowe, czas i sposobność okazania, jak bardzo na sercu leżą nam interesa i sprawy naszego Związku i naszego do-